

Briuselis, 2020 07 31
COM(2020) 346 final

**KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO
RŪMAMS**

dėl Europos darnaus vystymosi fondo garantijų fondo valdymo

TURINYS

1. Įvadas	2
2. Veiklos aplinkybės	2
3. EDVF garantijų fondo valdymas 2019 m.	3
3.1. Finansų valdymas	3
3.2. Portfelio sudėtis ir pagrindinės charakteristikos	3
3.3. Veiklos rezultatas	4
4. Finansinės ataskaitos	4
4.1. EDVF garantijų fondo 2019 m. gruodžio 31 d. finansinės ataskaitos.....	4
4.2. Atidėjiniai.....	7
5. Tikslinės sumos tinkamumo ir EDVF garantijų fondo lygio įvertinimas	7

1. ĮVADAS

Šios ataskaitos teisinis pagrindas – Reglamentas (ES) 2017/1601 (toliau – EDVF reglamentas)¹. EDVF reglamento 16 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Komisija ne vėliau kaip kiekvienų metų gegužės 31 d. Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams teikia praėjusių kalendorinių metų Europos darnaus vystymosi fondo (EDVF) garantijų fondo valdymo ataskaitą, įskaitant atidėjinių tinkamumo, EDVF garantijų fondo lygio ir poreikio jį papildyti įvertinimą.

2. VEIKLOS APLINKYBĖS

EDVF apima operacijų Afrikoje ir ES kaimyninėse šalyse finansavimą, įskaitant derinimo operacijas ir EDVF garantiją. EDVF garantija – vienas pagrindinių novatoriškų elementų, kuriuo siekiama sumažinti investicijų į darnų vystymąsi šalyse partnerėse riziką, taip padedant sutelkti investicijas, skatinti darnų ir įtraukų ekonominį ir socialinį vystymąsi, kuomet labiau padidinti papildomumą ir pritraukti privačiojo sektoriaus lėšų. Garantija turėtų būti naudojama kaip rizikos mažinimo priemonė siekiant pritraukti privačiojo sektoriaus finansavimą ir kartu išvengti rinkos iškraipymų.

Nustatyta bendra EDVF garantijos suma – 1,5 mlrd. EUR, kuri turi būti padengta iš bendrojo biudžeto. Iki 2019 m. pabaigos papildomus 50 mln. USD EDVF garantijai paremti skyrė Bilo ir Melindos Geitsų fondas; 9,6 mln. EUR skyrė Danija, 300 000 EUR Čekija ir 100 000 EUR Estija.

EDVF reglamento 14 straipsniu įsteigiamas EDVF garantijų fondas, užtikrinantis likvidumo atsargas, iš kurių reikalavimus atitinkančioms sandorio šalims sumokama reikalavimo mokėti pagal EDVF garantiją atveju. Sąjunga savo finansiniams įsipareigojimams padengti skyrė 750 mln. EUR, kurie sudaro 50 proc. ES garantijos įsipareigojimų.

EDVF garantijų fondas pradėjo veiklą 2018 m. 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Fondui išmokėta 600,1 mln. EUR suma.

Informacija apie EDVF įgyvendinimą buvo įtraukta į naujausią Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai². Nepriklausomo išorės vertinimo rezultatais grindžiamoje ataskaitoje daroma išvada, kad EDVF yra labai aktualus atsižvelgiant į poreikį kurti naują pasaulinį vystymosi finansavimo modelį poreikį, taip pat į Užsachario Afrikos ir ES kaimyninių regionų investicijų poreikius.

¹ 2017 m. rugsėjo 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601, kuriuo sukuriamas Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF), EDVF garantija ir EDVF garantijų fondas.

² Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos darnaus vystymosi fondo įgyvendinimo COM(2020) 224.

3. EDVF GARANTIJŲ FONDO VALDYMAS 2019 M.

3.1. Finansų valdymas

EDVF garantijų fondo investicijų portfelis investuojamas pagal valdymo principus, nustatytus 2017 m. lapkričio 22 d. Komisijos sprendime C(2017) 7693, kuriuo patvirtinamos EDVF garantijų fondo turto valdymo gairės.

Šiose gairėse numatoma, kad investicijų portfelio turtas turi būti pakankamai likvidus, kad jį būtų galima panaudoti galimiems reikalavimams mokėti pagal garantiją, kartu siekiant tinkamiausio grąžos ir rizikos lygio, kuriam esant taip pat būtų užtikrintas didelis saugumas ir stabilumas.

Atsižvelgiant į investavimo tikslus ir numatomas rinkos sąlygas, buvo priimti investavimo ir rizikos valdymo strateginiai planai. Pagal taikytą investavimo principą siekta užtikrinti didesnę fiksuotųjų pajamų turto klasių įvairovę.

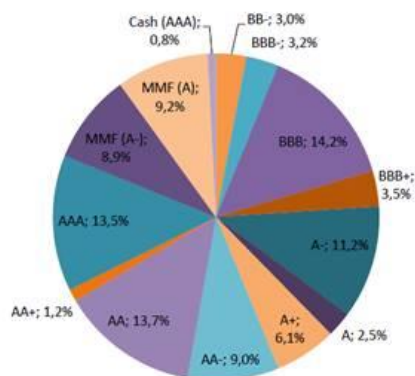
3.2. Portfelio sudėtis ir pagrindinės charakteristikos

Valdant EDVF garantijų fondo investicijų portfelio turą, siekiant investavimo tikslų, vadovaujamosi investavimo strategija. Ši investavimo strategija išreiškiama kaip lyginamasis standartas, kuriuo nustatomas orientacinis tikslinis paskirstymas įvairioms portfelio reikalavimus atitinkančio finansinio turto kategorijoms.

2019 m. gruodžio 31 d. investicijų portfelį daugiausia sudarė valstybės, vietos valdžios institucijų, viršvalstybinių institucijų ir agentūrų bei užsienio vyriausybių išleisti vertybiniai popieriai (45 proc. rinkos vertės palyginti su 52 proc. lyginamuoju standartu), įmonių ir finansų įstaigų išleistos neužtikrintos obligacijos (22 proc. rinkos vertės palyginti su 18 proc. lyginamuoju standartu) ir padengtos obligacijos (14 proc. rinkos vertės palyginti su 0 proc. lyginamuoju standartu). Likusi dalis daugiausiai buvo skirta Pinigų rinkos fondams.

2019 m. pabaigoje portfelyje obligacijų, atitinkančių aplinkosauginius, socialinius ir valdymo kriterijus, pozicija buvo daugiau nei 2 kartus didesnė, palyginti su jų lyginamuoju standartu.

Portfelio trukmė 2019 m. pabaigoje buvo 2,51 metų, o EDVF vertybinių popierių kredito reitingai skirstomi taip:

Didžioji portfelio dalis investuota į likvidžius vertybinius popierius, o pakankamai didelės dalies (14 proc. viso portfelio dydžio) terminas sukanca mažiau kaip po 12 mėnesių.

Portfelio pobūdis trukmės, kredito rizikos ir likvidumo požiūriais suderintas atsižvelgiant į numatomus pinigų srautus, susidarančius dėl EDVF operacijų su ES garantija (pvz., dėl numatomų reikalavimų mokėti, pajamų).

3.3. Veiklos rezultatas

Kad metų veiklos rezultatui neturėtų įtakos portfelio dydis (per metus portfelis labai padidėjo), veiklos rezultatas apskaičiuojamas kaip to laikotarpio vidutinis rezultatas.

Labai sudėtingomis rinkos sąlygomis, kurioms būdingas iš esmės neigiamas arba kaip niekad mažas pelningumas, didelis rinkos nepastovumas ir neapibrėžtumas, 2019 m. Fondo metinis absoliutus veiklos rezultatas buvo 0,242 proc. (laikotarpio vidutinis rezultatas, neskaičiuojant sąnaudų ir užmokesčių). Ši grąža atitinka EDVF metinio veiklos rezultato lyginamąjį standartą (0,149 proc.) ir buvo gauta dėl neigiamų palūkanų normų euro zonoje (pirmiausia susijusių su tuo, kas rinkose laikoma kredito rizikos nekeliančiomis pozicijomis ir likvidžiomis pozicijomis Europoje).

4. FINANSINĖS ATASKAITOS

Toliau pateikiama finansinė informacija apie EDVF garantijų fondą. 2019 m. reikalavimų mokėti pagal EDVF garantiją nebuvo.

4.1. EDVF garantijų fondo 2019 m. gruodžio 31 d. finansinės ataskaitos

Dėl teigiamų rinkos pokyčių, susijusių su EUR pelningumo kreive ir gerais daugumos fiksuotų pajamų sektorių veiklos rezultatais, kaip aprašyta 3.3 punkte, visas EDVF garantijų fondo turtas buvo artimas bendriems įnašams į fondą (600,1 mln. EUR) ir 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 599,59 mln. EUR, nepaisant neigiamų palūkanų poveikio. Turtą sudarė investicinių vertybinių popierių portfelis, klasifikuojamas kaip parduoti laikomi vertybiniai popieriai (594,71 mln. EUR) ir gryniesi pinigai (4,88 mln. EUR).

Iš 2019 m. pelno ir nuostolio ataskaitos matyti, kad metų pabaigoje EDVF garantijų fondo ekonominis rezultatas buvo nežymiai neigiamas: -0,26 mln. EUR³. Pagrindinė priežastis – labiausiai dėl neigiamos palūkanų dydžio aplinkos susidarę neigiami palūkanų mokesčiai už grynųjų pinigų atsargas ir vertybinius popierius (-0,45 mln. EUR), kurie tik iš dalies galėjo būti kompensuoti realizuotu vertybinių popierių pardavimo ir vertybinių popierių skolinimo pajamų pelnu (0,19 mln. EUR).

2019 m. gruodžio 31 d. balansas

(sumos išreikštos EUR)

TURTAS

	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31
	EUR	EUR
ILGALAIKIS TURTAS	348 061 980	3 577 001
Parduoti laikomas finansinis turtas	348 061 980	3 577 001
TRUMPALAIKIS TURTAS	251 527 281	271 469 460
Parduoti laikomas finansinis turtas	246 643 539	5 795 882
Gautinos sumos (t. y. vertybinių popierių skolinimo	1 595	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	4 882 147	265 673 578
<i>Einamosios sąskaitos</i>	<i>4 885 215</i>	<i>265 721 781</i>
<i>Sukauptos palūkanos už pinigus ir pinigų ekvivalentus</i>	<i>(3 068)</i>	<i>(48 203)</i>
IŠ VISO TURTO	599 589 261	275 046 461

GRYNASIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31
	EUR	EUR
GRYNASIS TURTAS	599 567 587	275 030 778
Įnašas iš ES biudžeto	600 100 000	275 100 000

³Tai atitinka -0,103 % piniginę grąžą, kuria atsižvelgiama į tai, kad dėl biudžeto įnašų kūrimo etapu EDVF garantijų fondo dydis 2019 m. gerokai padidėjo. Pagal piniginių koeficientą įvertinta grąža 2019 m. buvo mažesnė nei pagal laiką įvertintas rezultatas, nurodytas 3.3 punkte. Pagal laiką įvertinta grąža yra oficialus veiklos rezultatas, apie kurį pranešama vykdant visą EB turto valdymo veiklą, nes taip galima pašalinti iškraipomąjį poveikį, atsiradusį dėl gaunamų ir netenkamų pinigų srautų.

Tikrosios vertės rezervas	(188 713)	(655)
Nepaskirstytas pelnas	(68 567)	-
Ekonominis metų rezultatas	(275 133)	(68 567)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	21 674	15 683
Kitos mokėtinos sumos	21 674	15 683
BENDRAS GRYNASIS TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	599 589 261	275 046 461

2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno ir nuostolio ataskaita

(sumos išreikštos EUR)

	2019 m.	2018 m.
	EUR	EUR
Pagrindinės veiklos pajamos	-	-
Pagrindinės veiklos išlaidos	-	-
Kitos pagrindinės veiklos išlaidos	(15 000)	(15 000)
<i>Audito mokesčiai</i>	(15 000)	(15 000)
PAGRINDINĖS VEIKLOS REZULTATAS	(15 000)	(15 000)
Finansinės pajamos	188 403	(1 088)
Palūkanų pajamos iš:	(54 689)	(1 088)
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	-	-
<i>Pardavimui turimas turtas</i>	(54 689)	(1 088)
<i>Kitos palūkanų pajamos</i>	-	-
Realizuotas pelnas pardavus parduoti skirtą turtą	240 839	-
Vertybinių popierių skolinimo pajamos	2 253	-
Finansinės išlaidos	(448 536)	(52 479)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų išlaidos	(404 272)	(50 958)
Realizuoti nuostoliai pardavus parduoti skirtą turtą	(15)	-
Saugojimo mokesčiai ir kitos finansinės išlaidos	(44 249)	(1 521)
FINANSINIS REZULTATAS	(260 133)	(53 567)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(275 133)	(68 567)

4.2. Atidėjiniai

EDVF garantijų fondas finansuojamas iš Sąjungos biudžeto ir Europos plėtros fondo (EPF). Esamos DFP (2014–2020 m.) išsamūs EDVF garantijų fondo finansavimo šaltiniai: 400 000 000 EUR iš EPF bendrojo rezervo ir 350 000 000 EUR iš Sąjungos bendrojo biudžeto, įskaitant Europos kaimynystės priemonę (EKP). EDVF garantijų fondas taip pat gali būti finansuojamas savanoriškais valstybių narių ar kitų įnašų mokėtojų įnašais, investuotų išteklių grąža, pajamomis ir iš įsipareigojimų nevykdančių skolininkų susigrąžintomis sumomis. Estija, Čekija, Danija ir Bilo ir Melindos Geitsų fondas iki 2019 m. pabaigos pasirašė susitarimus dėl papildomų įnašų, kurių bendra suma – apie 49 mln. EUR⁴.

Garantijų fondas buvo įsteigtas 2018 m., pirmasis 75 mln. EUR mokėjimas buvo atliktas 2018 m. lapkričio mėn. Iki 2019 m. gruodžio 31 d. iš ES biudžeto į Garantijų fondą iš viso gauta 600,1 mln. EUR mokėjimų. Iki 2019 m. pabaigos reikalavimų mokėti pagal EDVF garantiją nebuvo.

5. TIKSLINĖS SUMOS TINKAMUMO IR EDVF GARANTIJŲ FONDO LYGIO ĮVERTINIMAS

Iki 2019 m. gruodžio 31 d. iš viso sudaryti trys EDVF garantijos susitarimai, kurių vertė – 165 mln. EUR, iš jų vienas pasirašytas 2018 m., o du – 2019 m.⁵.

Buvo nustatyta, kad tikslinė EDVF garantijų fondo suma sudarys 50 proc. visų ES garantijos įsipareigojimų. Iki 2019 m. gruodžio 31 d. iš ES biudžeto į Garantijų fondą iš viso gauta 600,1 mln. EUR mokėjimų, taigi atidėjiniai visiškai padengia pasirašytų garantijų riziką.

Pagal EDVF reglamento 4 straipsnio 2 dalį valdant EDVF operacijas Komisijai padeda EDVF garantijos techninio vertinimo grupė, kurią sudaro kelių Europos finansų įstaigų kredito rizikos ekspertai. Techninio vertinimo grupės vaidmuo – teikti Komisijai nepriklausomas ir nešališkas technines ekspertines žinias su bankininkyste susijusiais klausimais, remti jos sprendimus, susijusius su EDVF garantijos paskirstymu, taip pat stebėti riziką įgyvendinant projektus, kuriems suteikta garantija.

⁴Estija – 100 000 EUR; Čekija – 300 000 EUR; Danija – apie 9,4 mln. EUR; Bilo ir Melindos Geitsų fondas – apie 39,2 mln. EUR (50 mln. USD), iš kurių 19,2 mln. EUR įmokėta.

⁵ Iki 2020 m. balandžio mėn. pasirašyti dar keturi susitarimai dėl bendros 196 mln. EUR sumos.